

כתיב זהה משמעויות שונות

חומרי לימוד לחידון אלוף השפה העברית

במסגרת התכנית העירונית
"רק מילה בעברית"
לעידוד וטיפוח השפה העברית
בבתי הספר היסודיים באשדוד

מאת ישראל ליכטמן

א

1. אָב – הורה, אבא.
2. אָב – שם של חודש עברי.
3. אָב – צמח צעיר.
4. אָח – בן משפחה.
5. אָח – חובש המטפל בחולים.
6. אָח – כינוי חיבה לידיד: "אח שלי".
7. אָח – תנור בנוי בתוך הקיר בבית.
8. אָח – קריאה של שמחה.
9. אָח – קריאה של צער וכאב.
10. בָּד – אריג ממנו מייצרים בגדים.
11. בָּד – כינוי למסך בקולנוע.
12. בָּד – ענף של עץ.
13. בָּד – קורת עץ ששימשה לכתישת זיתים, ומכאן בית הבד - שם מפיקים שמן.
14. בָּד (בבד) – בו זמנית, בעת ובעונה אחת.
15. בֵּית – מבנה למגורים.
16. בֵּית – חלק של שיר. בשיר זה ארבעה בתים.
17. בֵּית – קבוצת תלמידים ההולכת בעקבות הרב, ומכאן בית שמאי ובית הלל.
18. בֵּית – מסגרת של כמה קבוצות המתחרות ביניהן בספורט.
19. בֵּית – משפחה. ותהי מלחמה בין בית שאול ובין בית דוד.

ב

20. בָּר – תבואה ומכאן "מלאו אסמינו בר".
21. בָּר – נקי, צח ומכאן בר לבב.
22. בָּר – פרא לא מתורבת ומכאן חיות בר, צמחי בר.
23. בָּר – (מארמית) בן, ומכאן בר מצוה.
24. בָּר – (מארמית) חוץ, מלבד.

ג

25. גב – החלק האחורי בגוף האדם, או בחפץ.
26. גב – תמיכה, ומכאן לתת גב (גיבוי) למי שזקוק לכך.
27. גב – גומה (בור) בסלע, שם נקווים המים.
28. גוף – המבנה של האדם למשל, הכולל עצמות בשר ואברים.
29. גוף – דבר מוחשי כלשהו, הקובייה היא גוף הנדסי.
30. גוף – קבוצת אנשים הפועלים יחד. משרדים ממשלתיים הם גופים מבוקרים ע"י מבקר המדינה.
31. גוף – המרכב של כלי רכב או תעופה. גוף המטוס לא נפגע.
32. גוף – החלק העיקרי של נושא מסוים. לאחר ההקדמה אעבור לגוף הסיפור.
33. גוף – בדקדוק, כינוי לזה שמדבר, נוכח או נסתר. גוף ראשון, גוף שני וגוף שלישי.

ד

34. דר – אם המרגלית, אבן יקרה.
35. דר – גר, חי במקום מסויים.

ה

36. הָגָה – חלק חשוב בכלי תחבורה, הגה המכונית.
37. הָגָה – קול, אני לא רוצה לשמוע הגה.
38. הָגָה – חשב הרהר.

ז

39. זָלַזַל – התייחס אל מישהו או משהו בבוז, בחוסר רצינות.
40. זָלַזַל – ענף דק.

ח

41. חָבַל – מילה המביעה צער (חבל שלא באת אלי), לא כדאי, עדיף שלא (חבל על הזמן).
42. חָבַל – הכה, פצע – גרם לחבלה.
43. חָבַל – חוט עבה העשוי מכמה חוטים שלופפו יחד.
44. חָבַל – אזור גיאוגרפי שהוא חלק משטחה של מדינה (חבל הבשור).
45. חָבַל – כאב, קושי, חבלי לידה, חבלי קליטה.

- ט**
46. טיפוס – הפעולה שעושים כאשר עולים על משהו - סולם למשל.
47. טיפוס – אדם המייצג בתכונותיו קבוצה של אנשים, טיפוס מיוחד.
48. טיפוס – שם של מחלה.
- כ**
49. כָּלַל – הכניס/צירף מישהו או משהו לקבוצה של פריטים.
50. כָּלַל – חוק/עיקרון, משפט הבא לתאר כיצד דברים נעשים או צריכים להיעשות.
51. כָּלַל (לא) – לחלוטין. לגמרי לא.
52. כָּלַל – כולו, כלל עם ישראל.
- ל**
53. לָקַח – נטל, אחז, דורון לקח את הספר.
54. לָקַח – הביא אתו, נדב לקח אתו מטריה.
55. לָקַח – נטל משהו עם, או ללא רשות.
56. לָקַח – מוסר השכל.
57. לָקַח – סוג של עוגה גבוהה נקראת גם עוגת ספוג.
- מ**
58. מָטַר – גשם.
59. מָטַר – כמות גדולה של דבר הניחתים בבת אחת - הילד קבל ביום הולדתו מטר מתנות.
60. מָטַר – יחידת אורך.
- נ**
61. נָאוֹת – הסכים.
62. נָאוֹת – יפות.
63. נָאוֹת – מתאים ראוי ומכאן מצאנו פתרון נאות.
- ס**
64. סָעַד – אכל.
65. סָעַד – טיפל (במישהו) בעת מחלה.
66. סָעַד – תמיכה, עזרה.

- ע**
67. עֵבֶר – חלף/התקדם על פני/מעבר למישהו או למשהו והשאיר אותו מאחור.
68. עֵבֶר – אחד מן הזמנים בדקדוק (עבר, הווה, עתיד).
69. עֵבֶר – הזמן שעבר וחלף, מה שהיה לפני היום, הימים שהיו קודם לזמן הזה.
- פ**
70. פָּג – התנדף, נעלם, פסק, חלף.
71. פָּג – עבר, פג תוקפו של מוצר זה.
72. פָּג – תינוק שנולד טרם זמנו, ולא הגיע לבשלות.
73. פָּג – פרי שעדיין לא הבשיל.
- צ**
74. צָבֵר – אסף/ליקט וערם מספר גדל של פריטים.
75. צָבֵר – צמח ופרי קוצני. (סבר'ס קקטוס).
76. צָבֵר – כינוי ליליד הארץ.
- ק**
77. קֶשֶׁר – לולאה המחברת שני חוטים או שני חבלים זה אל זה.
78. קֶשֶׁר – חיבר דבר אל דבר/מישהו אל משהו/מישהו אל מישהו על ידי קשר.
79. קֶשֶׁר – מערכת יחסים בין בני אדם, יש קשר טוב ביניהם.
80. קֶשֶׁר – תכנן בחשאי למרוד במישהו או להזיק לו.
- ר**
81. ראש – החלק העליון בגופם של בני האדם והקדמי בגופם של בעלי החיים.
82. ראש – החלק העליון או הקצה העליון של משהו – ראש העץ, ראש התורן.
83. ראש – האדם החשוב ביותר העומד בראש מדינה/ארגון/קבוצה/ועד. ראש ועד וראש קבוצה.

- ש**
84. שֵׁעַר – דלת או פתח רחב בכניסה לחצר.
84. שֵׁעַר – העמוד הראשון בספר/במחברת שכתובים בו פרטים שונים עליו – שמו של המחבר, שנת ההוצאה וכו'.
85. שֵׁעַר – הכנסת כדור – גול – לתוך שער היריב.
86. שֵׁעַר – ערך, שער החליפין הרשמי למטבע חוץ שמפרסם הבנק.
87. שֵׁעַר – הניח על פי שיקול דעתו (הנחה זו אינה מוכחת ואינה ודאית).
88. שֵׁעַר – הסיבים החוטיים הצומחים מעור של האדם (על ראשו, למשל) ועל יונקים אחרים. כמו כן על חלקים בצמחים מסויימים.
- ת**
89. תָּם – אדם ישר והגון "ויעקב איש תם יושב אוהלים".
90. תָּם – אדם לא פיקח ביותר, נאיבי.
91. תָּם – כלה, אזל, לא נשאר ממנו דבר. תם זמנו.
92. תָּם (ונשלם) – נגמר, הסתיים סופית.